

PAAU - LOGSE (2000) LITERATURA CATALANA

SÈRIE 1 - PAUTA ESPECÍFICA DE CORRECCIÓ

OPCIÓ A

Pregunta 1

- La pregunta val tres punts. Tal i com està establert en les pautes generals de correcció, almenys dos dels tres punts han d'estar relacionats amb la manera com s'han desenvolupat els aspectes guiats en l'enunciat de la pregunta. Això no vol dir, és clar, que qui se centri només en els aspectes guiats no pugui tenir -si ho fa bé- els tres punts. El que sí que vol dir, però, és que qui no parli dels aspectes assenyalats en l'enunciat només pot tenir, com a màxim, un punt. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:
 - Tipus de mètrica i lligam amb els models medievals.
 - Alguns recursos retòrics ben propis de la literatura medieval: comparacions narratives, tipus de referències, etc. Caldria esmentar-ne algun.
 - Recursos específics en el tractament del tema amorós: senyal, requeriment d'amor, incomprensió de la dama, etc.
- És veritat que els elements més característics de March no són precisament els que ara es demanen. El que cal és saber relacionar mínimament el poeta amb la tradició. És possible que l'alumne/a faci referència a altres aspectes més innovadors de la poètica ausiasmarquiana. No és el que ara valorem, però no cal penalitzar-ho, a no ser que se n'abusi i es perdi el fil de l'argumentació.
- Guia de puntuació:
 - Un punt per al fet de saber enfocar correctament el tema. Saber discernir la importància relativa d'aquests elements de tradició medieval.
 - Un punt per a qüestions mètriques i retòriques. Alguna referència a la mètrica sí que haurien de fer.
 - Un punt per a qüestions de contingut i en especial pel tractament del tema amorós.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa. En aquesta pregunta, l'advertència és especialment significativa perquè els alumnes poden enfocar el tema de maneres diferents.

Pregunta 2

- La pregunta val dos punts. En aquest segon apartat de l'examen es demana sempre una explicació breu, per la qual cosa cal valorar l'adequació de la resposta a la pregunta concreta que es formula i no tant la capacitat per desenvolupar un tema. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:
 - Identificació dels dos personatges. Han de demostrar que saben a quins personatges ens estem referint.
 - Funció en l'obra a partir de la caracterització. En aquest sentit, cal fer esment a les diferències entre ambdues dones. No és casualitat, en aquest sentit que se les designi amb dues variants d'un mateix nom (Josepa).
 - Importància d'aquest tipus de personatges en la narrativa modernista.
- Guia de puntuació:
 - La simple identificació no ha de ser especialment valorada. L'únic que demostra qui la fa és que ha llegit el llibre, la qual cosa és una obligació i no pas un mèrit. En canvi, si els personatges no queden prou ben identificats, sí que podem restar mig punt o un de sencer.
 - Mig punt per a la caracterització general i les semblances.
 - Un punt per a les diferències.
 - Mig punt per a la connexió amb la narrativa modernista.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

Pregunta 3

- Tres punts per l'avaluació dels continguts. Tal i com està establert en les pautes generals de correcció, almenys dos dels tres punts han d'estar relacionats amb la manera com s'han desenvolupat els aspectes guiats en l'enunciat de la pregunta. Això no vol dir, és clar, que qui se centri només en els aspectes guiats no pugui tenir -si ho fa bé- els tres punts. El que sí que vol dir, però, és que qui no parli dels aspectes assenyalats en l'enunciat només pot tenir, com a màxim, un punt. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:
 - Saber situar el text al final de la novel·la. Aquest és un aspecte fonamental per a una bona interpretació del fragment i del desenllaç de la novel·la. Cal exigir, per tant, una bona localització.
 - Importància simbòlica de la rata en aquest desenllaç i relació amb la idea de destrucció d'un món.
 - Entrar en el tipus de descripció. Recursos literaris per a la descripció.
 - Importància de la vegetació, cosa que ens permet relacionar-ho amb el paper bàsic d'aquests components en la narrativa rodolediana i a *Mirall trencat*. Cal exemplificar-ho bé en el text.
- Guia de puntuació:
 - Un punt per a una bona localització i per a la relació del text amb el desenllaç de la novel·la.
 - Un punt per a la interpretació del paper simbòlic de la rata.
 - Un punt per a altres aspectes d'anàlisi literària del text i en especial per al tipus de descripció.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. I més en aquest cas, en el qual hi ha aspectes relacionats entre ells i difícilment destriables. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.
- Dos punts per l'avaluació de la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva, i, en definitiva, la metodologia de comentari.
 - Un dels dos punts d'aquest apartat de la puntuació hauria de ser per al que pròpiament és la metodologia de comentari (la capacitat per a analitzar un text, saber-ne extreure idees de manera argumentada i no servir-se'n com a pretext. En aquest sentit, no cal valorar negativament una estructuració de caràcter escolar (localització, determinació del tema, divisió en parts, etc.), però tampoc no cal exigir-la. En cas que l'alumne/a se'n serveixi, el que convé és veure si sap fer-ne ús a l'hora d'extreure idees o es converteix en una simple carcassa metodològica més aviat inútil. El que sí que cal valorar negativament és que l'alumne/a pràcticament s'oblidi que està comentant un text i afegeixi una acumulació innecessària d'idees, encara que aquestes idees afegides no siguin pròpiament incorreccions.
 - L'altre punt seria més pròpiament per a la fluïdesa del llenguatge, l'adequació del vocabulari, la claredat en la redacció i la puntuació.
 - No cal una nota específica per a cada un d'aquests dos aspectes. La indicació només és una pauta. El corrector ha de ser prou hàbil com per a avaluar de manera global entre zero i dos punts.

OPCIÓ B

Pregunta 1

- La pregunta val tres punts. Tal i com està establert en les pautes generals de correcció, almenys dos dels tres punts han d'estar relacionats amb la manera com s'han desenvolupat els aspectes guiats en l'enunciat de la pregunta. Això no vol dir, és clar, que qui se centri només en els aspectes guiats no pugui tenir -si ho fa bé- els tres punts. El que sí que vol dir, però, és que qui no parli dels aspectes assenyalats en l'enunciat només pot tenir, com a màxim, un punt. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:
 - Saber delimitar convenientment tres aspectes, com a mínim, dels que tots sabem que apropen el llibre als corrents avantguardistes.
 - Saber delimitar un parell d'elements, com a mínim, dels que permeten demostrar que el llibre tampoc no s'ajusta del tot als canons de l'avantguardisme. La bibliografia bàsica és prou clara en aquest sentit.
- Guia de puntuació:
 - Un punt i mig per als aspectes d'aproximació a l'avantguarda. El corrector ha de valorar si l'alumne/a n'oblida algun de bàsic, per la qual cosa cal penalitzar-lo (mig punt per cada aspecte bàsic que hagi oblidat).

- Un punt i mig per als aspectes que allunyen el llibre de l'avantguarda. El corrector ha de valorar si l'alumne/a n'oblida algun de bàsic, per la qual cosa cal penalitzar-lo (mig punt per cada aspecte bàsic que hagi oblidat).

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

Pregunta 2

- La pregunta val dos punts. En aquest segon apartat de l'examen es demana sempre una explicació breu, per la qual cosa cal valorar l'adequació de la resposta a la pregunta concreta que es formula i no tant la capacitat per desenvolupar un tema. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:
 - Si els dos trets seleccionats són prou característics. El corrector ja té prou criteri per a jutjar-ho. En qualsevol cas, no cal ser enormement estricte. Si que caldria que fossin trets que permeten considerar el *Tirant* com una novel·la moderna en el seu temps. Aquests són, de fet, els elements realment característics.
 - Cal destacar els dos elements, però també explicar-los mínimament.
 - Hem d'acceptar, però, que les explicacions siguin una mica sintètiques. Aquest cop no es tracta de desenvolupar cap tema.
- Guia de puntuació:
 - Un punt per a cada un dels dos elements. Per esmentar-lo i per explicar-lo mínimament.
 - Cap punt si no se selecciona un element adequat o si no és prou característic. Encara que després estigui ben exemplificat i se'n pugui salvar alguna cosa. No és una pregunta per a gaires mitjos punts. No cal avaluar amb gaires matisos. O està bé o està malament.

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

Pregunta 3

- Tres punts per l'avaluació dels continguts. Tal i com està establert en les pautes generals de correcció, almenys dos dels tres punts han d'estar relacionats amb la manera com s'han desenvolupat els aspectes guiats en l'enunciat de la pregunta. Això no vol dir, és clar, que qui se centri només en els aspectes guiats no pugui tenir -si ho fa bé- els tres punts. El que sí que vol dir, però, és que qui no parli dels aspectes assenyalats en l'enunciat només pot tenir, com a màxim, un punt. En aquest cas concret, el que cal valorar especialment és:
 - Si saben localitzar mínimament el text en l'obra.
 - L'actuació dels diferents personatges en el diàleg: la diferència entre Nuri i els altres; les opinions que tenen respecte al conflicte, la incapacitat per a reaccionar davant de la injustícia. A partir d'aquí, ha de quedar clara la funció d'aquests personatges en l'obra.
 - El caràcter quasi coral d'aquests personatges secundaris.
 - La posició de Marta en aquest moment concret del conflicte.
 - El lligam entre els desitjos de Marta i la interpretació de l'obra a propòsit de la contraposició entre la terra alta i la terra baixa.
- Guia de puntuació:
 - El fet de saber situar el text en l'obra no és, per ell mateix, un motiu per a augmentar la puntuació. La manca de localització sí que ha de ser penalitzada, com a mínim amb mig punt. També cal penalitzar, a criteri del corrector segons els casos, el fet que s'allarguin explicant innecessàriament qüestions argumentals.
 - Un punt si saben explicar la posició dels personatges secundaris.
 - Un punt si saben explicar la posició de Marta en aquest moment del conflicte i en relació amb la resta de l'obra.
 - Un punt per a la interpretació dels desitjos de Marta i la relació amb la interpretació de l'obra. (la contraposició entre la terra alta i la terra baixa).

En qualsevol cas, aquesta guia de puntuació no cal que sigui aplicada estrictament. El corrector ha de tenir en compte que l'examen és una prova de coneixements, però també de maduresa.

- Dos punts per l'avaluació de la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees, la coherència del discurs, la fluïdesa expressiva, i, en definitiva, la metodologia de comentari.

- Un dels dos punts d'aquest apartat de la puntuació hauria de ser per al que pròpiament és la metodologia de comentari (la capacitat per a analitzar un text, saber-ne extreure idees de manera argumentada i no servir-se'n com a pretext. En aquest sentit, no cal valorar negativament una estructuració de caràcter escolar (localització, determinació del tema, divisió en parts, etc.), però tampoc no cal exigir-la. En cas que l'alumne/a se'n serveixi, el que convé és veure si sap fer-ne ús a l'hora d'extreure idees o es converteix en una simple carcassa metodològica més aviat inútil. El que sí que cal valorar negativament és que l'alumne/a pràcticament s'oblidi que està comentant un text i afegeixi una acumulació innecessària d'idees, encara que aquestes idees afegides no siguin pròpiament incorreccions.
- L'altre punt seria més pròpiament per a la fluïdesa del llenguatge, l'adequació del vocabulari, la claredat en la redacció i la puntuació.
- No cal una nota específica per a cada un d'aquests dos aspectes. La indicació només és una pauta. El corrector ha de ser prou hàbil com per a avaluar de manera global entre zero i dos punts.

BAREM GRAMATICAL

Respecte al nivell de correcció lingüística i la possibilitat de poder abaixar fins a un punt la nota final:

- Cal recordar, abans que res, que disposem d'aquesta possibilitat. En les caselles on s'indica la puntuació de cada pregunta cal afegir si restem un punt o mig punt per qüestions gramaticals.
- Les errades poden ser de qualsevol tipus: ortografia, sintaxi, etc. Els problemes d'expressió, però que no siguin estrictament gramaticals no els tindrem en compte ara sinó en l'avaluació de cada una de les preguntes.
- Descomptarem un punt si en l'examen hi ha errades gramaticals greus i reiterades (b/v, h, frases sense cap mena de coherència gramatical, barbarismes flagrants, greus problemes de puntuació, etc.)
- Descomptarem mig punt si hi ha algunes errades greus (quatre o cinc) o bé si hi ha errades reiterades però no tan greus (accents, dièresis, problemes de puntuació que són evidents però no fan mal als ulls, construccions dubtoses, determinats errors en l'ús del relatiu, errors amb els pronoms febles, etc.) Òbviament, descomptarem un punt si coincideixen ambdues coses: les quatre o cinc errades greus i les errades lleus reiterades.
- No cal que descomptem res si s'escapa alguna errada greu -els lapsus s'han de perdonar- o algunes errades lleus no reiterades.

Cal tenir en compte també que en casos extraordinàriament extrems -aquells que no hi ha per on agafar-los i que gramaticalment són pràcticament incorregibles- es descomptaran dos punts.